

Укладачі: Гаврисюк В. К., д-р. мед. наук, проф.; Гуменюк Г. Л., канд. мед. наук; Меренкова Є. О., канд. мед. наук; Ячник А. І., д-р. мед. наук, проф.; Лещенко С. І., д-р. мед. наук; Дзюблик Я. О., д-р. мед. наук; Морська Н. Д. канд. мед. наук; Беренда О. А. канд. мед. наук. (НІФП НАМНУ).

Рецензенти:

Зайков С. В., професор кафедри фтизіатрії і пульмонології Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П. Л. Шупика, д-р. мед. наук, проф. (044) 275 57 11

Дзюблик О. Я., завідувач відділенням технологій лікування НЗЛ ДУ «Національний інституту фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України», д-р. мед. наук, проф., (044) 270 35 61

Голова профільної проблемної комісії МОЗ та НАМН України:
академік НАМН України, д-р. мед. наук, проф. Ю. І. Фещенко

Голова експертної комісії: д-р. мед. наук, проф. В. М. Мельник

Відповідальний за випуск: Державна установа “Національний інститут фтизіатрії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України”, 03141, м. Київ, вул. М. Амосова, 10.

Тел. (044) 275 54 88, факс. (044) 275 21 18.

E-mail: secretar@ifp.kiev.ua

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
Державна установа
“Національний інститут фтизіатрії і пульмонології
ім. Ф. Г. Яновського НАМН України”
(НІФП НАМНУ)

УДК: 616.24-002.582-085

Випуск із проблеми
"Фтизіатрія і пульмонологія"

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ДУ “Національний інститут
фтизіатрії і пульмонології
ім. Ф. Г. Яновського НАМН України”,
протокол № 3
від 14 березня 2017 р.

**АЛГОРИТМ ЛІКУВАННЯ МЕТОТРЕКСАТОМ
ХВОРИХ НА САРКОЇДОЗ ОРГАНІВ ДИХАННЯ
ПРИ НАЯВНОСТІ ПРОТИПОКАЗАНЬ ДО
ГЛЮКОКОРТИКОСТЕРОЇДНОЇ ТЕРАПІЇ**
(інформаційний лист)

Пропонується для впровадження в практику лікувально-профілактичних закладів пульмонологічного профілю алгоритм лікування метотрексатом хворих на саркоїдоз органів дихання при наявності протипоказань до глюкокортикостероїдної терапії, який розроблено у клініко-функціональному відділенні ДУ «Національний інститут фізіотерії і пульмонології ім. Ф. Г. Яновського НАМН України».

Алгоритм розроблено на основі Уніфікованого клінічного протоколу надання медичної допомоги «Саркоїдоз» (Наказ МОЗ № 634 від 08.09.2014).

Клінічні ознаки ураження паренхіми легень при саркоїдозі спостерігаються більше, ніж у 70 % хворих на саркоїдоз органів дихання. Основними препаратами для лікування хворих на саркоїдоз є препарати першої лінії, зокрема глюкокортикостероїди (ГКС), протималарійні засоби, дезагреганти. Абсолютна більшість хворих на саркоїдоз II та III стадії підлягають лікуванню ГКС, серед яких провідне місце посідає метилпреднізолон (МП). Із препаратів 2-ї лінії (імунодепресанти) найбільш вивченим при саркоїдозі є метотрексат (МТ), дещо менше – антифібротичний препарат пірфенідон (ПФ). МТ призначається при наявності протипоказань до ГКС, розвитку побічних ефектів від ГКС та при резистентності до ГКС-терапії. До 12,4 % хворих із вперше виявленим саркоїдозом із ураженням паренхіми легень потребують призначення імуносупресивної терапії в зв'язку з наявністю протипоказань до призначення ГКС (серйозна побічна дія препаратів та розвиток резистентності до ГКС-терапії до 32,4 %).

Отримані результати регламентують призначення метотрексату по 10 мг/добу один раз на тиждень у поєднанні із фолієвою кислотою по 5 мг один раз на тиждень із обов'язковим моніторингом вмісту аланінамінотрансферази, креатиніну та клітинного складу крові кожні 4 тижня. Лікування призначається до досягнення клініко-рентгенологічного виліковування.

Алгоритм лікування метотрексатом хворих на саркоїдоз органів дихання при наявності протипоказань до глюкокортикостероїдної терапії

